

Egzamin
Prawo międzynarodowe publiczne
SSP II
16 czerwca 2015 r.

1. Dokonaj charakterystyki norm *iuris cogentis* z punktu widzenia funkcjonowania systemu prawa międzynarodowego. Analiza ma stanowić część stanowiska specjalnego sprawozdawcy Komisji Prawa Międzynarodowego. Materiał będzie referowany na jej posiedzeniu w trakcie omawiania zadania: *Jednostka (osoba fizyczna) a międzynarodowy ład prawny*. Prace te mają doprowadzić do przygotowania odpowiednich wskazówek. Zostaną one zreferowane na posiedzeniu Komitetu Prawnego Zgromadzenia Ogólnego ONZ. [25 pkt]

2. Do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w 2010 r. została skierowana skarga państwa A przeciwko państwu B. Państwo A domaga się od MTS stwierdzenia, że wielostronny Traktat z Hoth zawarty przez pięć państw w 1885 r. (A, B, C, D i E) w związku z zakończeniem konfliktu zbrojnego w części dotyczącej cesji terytorialnej państwa A na rzecz państwa B (artykuły od 5 do 10) wygasł w stosunku do wszystkich stron traktatu alternatywnie: albo w wyniku naruszenia traktatu przez państwo B bądź z uwagi na bezprzedmiotowość umowy w następstwie działań podjętych przez państwo B. Artykuł 10 traktatu z Hoth stanowi, że na terytorium przekazanym państwu B (tzw. Kraj Oceaniczny będący od tej chwili najdalej na północ wysuniętym regionem państwa B) państwo A utrzyma prawa tranzytowe wyznaczonymi szlakami prowadzącymi do portu Sullust, dawnej stolicy tego regionu, przed 1885 r. drugiego pod względem wielkości miasta w państwie A. W ten sposób państwo A, od czasu traktatu z Hoth już jako państwo śródlądowe, mogłoby intensywniej rozwijać stosunki gospodarcze z państwami trzecimi. Państwo B w 1960 r. ogłosiło Narodowy Plan Gospodarczy, którego jednym z celów było krajowe zwiększenie wydobycia ropy naftowej i gazu ziemnego. Pozyskane w ten sposób środki finansowe, w myśl aktów prawa krajowego, miały zostać wykorzystane na poprawę stanu oświaty i ochrony środowiska naturalnego, w tym zasobów Parku Narodowego Endor, usytuowanego w południowej części państwa B. Zasoby ropy naftowej i gazu ziemnego występują jedynie w Kraju Oceanicznym. Ich pozyskiwanie oznaczało jednak trwałe zniszczenie większości szlaków

komunikacyjnych prowadzących od granicy państw A i B do portu Syllust. Państwo A dopiero od 1965 r., tj. od momentu, w którym państwo B przystąpiło do realizacji NPG, zaczęło podnosić kwestię ograniczenia praw tranzytowych. W następstwie dwustronnych negocjacji, które były prowadzone w latach 1970-1980, państwo B wyraziło zgodę na dopuszczenie państwa A do wykorzystania zasobów naturalnych wyłącznej strefy ekonomicznej wyznaczonej wzdłuż linii brzegowej Kraju Oceanicznego. Jednak w 1981 prezydent państwa B, admirał Ackbar, w swojej jednostronnej, pisemnej deklaracji oświadczył, że przyjęte rozwiązanie, po pierwsze, stoi w sprzeczności z ogólnymi zasadami prawa międzynarodowego, a po drugie, nie uwzględnia narastającej potrzeby ochrony zasobów ożywionych wyłącznej strefy ekonomicznej, i dlatego nie może być w praktyce urzeczywistnione. W 1990 r. państwa regionu, do którego należą również wszystkie strony traktatu z Hoth, zawarły traktat ogólny, którego artykuł 20 stwierdza, że wszystkie spory prawne między sygnatariuszami traktatu ogólnego mogą stać się przedmiotem postępowania przed MTS na wniosek którejkolwiek ze stron, jednakże z zastrzeżeniem klauzuli wyłączającej z zakresu skarg spory dotyczące problematyki ochrony środowiska naturalnego. Państwo A w swojej skardze skierowanej do MTS stwierdziło, że spór ma charakter terytorialny i MTS powinien w wyroku zasądzić o przynależności Kraju Oceanicznego do państwa A. Państwo B podniosło zarzut braku jurysdykcji po stronie MTS z uwagi na materię sporu, odwołując się do szeregu aspektów z zakresu ochrony środowiska naturalnego. MTS uznał, że ma w sprawie jurysdykcję i przystąpił do fazy merytorycznej postępowania.

Oceń postawę MTS w fazie jurysdykcyjnej postępowania. Zarysuj linię rozumowania MTS w części merytorycznej postępowania wraz z możliwymi konkluzjami na poziomie sentencji z uwzględnieniem siły poszczególnych argumentów stron sporu. Swój wywód uzasadnij, odwołując się również do doktryny i orzecznictwa sądów międzynarodowych. Państwa A i B należą do ONZ. Są ponadto stronami konwencji z Montego Bay oraz konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów z 1969 r. Do konwencji wiedeńskiej nie przystąpiły państwa C, D i E. [35 pkt]

3. Rozwiń każde z haseł w zwięzłe międzynarodowoprawne definicje (maksymalnie 5-zdaniowe):
- a) zasada ogólna prawa międzynarodowego,
  - b) uznanie rządu,
  - c) suwerenna równość państw,
  - d) międzynarodowy reżim terytorialny,
  - e) dopuszczalność skargi przed MTS (*admissibility*),
  - f) przesłanki wyłączające immunitet jurysdykcyjny państwa,
  - g) odpowiedzialność organizacji międzynarodowej za działania *ultra vires*,
  - h) Instytut Prawa Międzynarodowego,
  - i) interpretacja norm prawa międzynarodowego inkorporowanych do krajowego porządku prawnego,
  - j) prawo wizyty i rewizji na morzu otwartym. **[20 pkt]**

r r. Do konwencji wiedeńskiej nie przystąpiły natomiast państwa C, D

i E.